

του: «Λογοτεχνία – Γραμμική το ταιριαστό δίδυμο», ότι, δηλαδή: «φτάνουν κι οι δυο τους στις ψυχής τα βύθια».

ΝΕΣΤΩΡ ΚΟΥΡΑΚΗΣ, Εισαγωγή στην Κλασική Ρητορική, Εκδόσεις Hippasus, Λευκωσία, Κύπρος 2021.

Ο Καθηγητής Νέστωρ Κουράκης είναι γνωστός ομότιμος καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών στον Τομέα Ποινικών Επιστημών. Μετά την αφυπηρέτησή του και μέχρι σήμερα ασκεί καθήκοντα τακτικού καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας της Κύπρου. Έχει τιμηθεί από την Ακαδημία Αθηνών με βραβείο για τη μονογραφία του Περί Καταχρήσεως Δικαιώματος, και το 2012 εξελέγη τακτικό μέλος της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών.

Έχει συγγράψει ή επιμεληθεί την έκδοση 35 νομικών βιβλίων και έχει δημοσιεύσει πάνω από 230 αυτοτελείς μελέτες, ενώ έχει ασχοληθεί με τον αρχαιοελληνικό και βυζαντινό πολιτισμό. Στον πολιτισμό ακριβώς αυτόν αναφέρεται και το πρόσφατο βιβλίο του με τίτλο: Εισαγωγή στην Κλασική Ρητορική. Ένα βιβλίο βαθιά επιστημονικό, εξαιρετικά διδακτικό και απαραίτητο για την εκπαίδευση των πολιτών. Ένα βιβλίο που καλύπτει σημαντικό κενό στην ελληνική βιβλιογραφία.

Είναι γεγονός ότι η Ρητορική δεν εκτιμάται στην Ελλάδα όπως και όσο της αξίζει. Θα περιμέναμε – γράφει ο Ν. Κουράκης – η Ρητορική να έχει και σήμερα στην Ελλάδα, όπως και κατά τον 19^ο αι., μια πρωτεύουσα θέση στην παιδεία μας και στην πνευματική μας παράδοση, η πραγματικότητα, όμως, είναι δυστυχώς απογοητευτική, και τούτο σε αντίθεση με άλλες χώρες.

Οι αναφορές του συγγραφέα στους κλασικούς ρήτορες Αριστοτέλη, Κικέρωνα με την εμβάθυνση στην ανεκτίμητη παράδοση του ρητορικού έργου, θα μπορούσαν να αποτελέσουν αυτοτελείς μελέτες αξιολογικές. Ως διδάσκουσα μια ζωή τα κλασικά Γράμματα, ομολογώ πως συγκινήθηκα με τις αναφορές αυτές στην κλασική Γραμματεία, που γίνονται με τόσο αξιοθαύμαστο τρόπο όσο δεν συναντά κανείς σε ειδικούς φιλόλογους.

Ο Ν. Κουράκης ξεκινά στα προλεγόμενά του με μια μεγάλη αλήθεια, που διαπιστώνουμε καθημερινά: Η ευγλωτία, η οποία περιλαμβάνει τη δομή του λόγου, το ύφος το λεξιλόγιο, την ευρηματικότητα των επιχειρημάτων αλλά και την αξιοπιστία, είναι αυτή που έχει την υπεροχή στην καθημερινή ζωή.

Στο πρώτο μέρος του βιβλίου γίνεται μια ιστορική αναδρομή και ανιχνεύεται η ιστορική πορεία της Ρητορικής με έναν ιδεώδη τρόπο σύνδεσης των περιόδων του πολιτισμού από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Αναλύονται η έννοια της Ρητορικής και η ελευθερία του λόγου, η Ρητορική κατά Πλάτωνα, οι θέσεις του Ισοκράτη, η ανάδειξη της Ρητορικής σε επιστήμη κατά τον Αριστοτέλη, ο Ασianiσμός και ο Αττικισμός. Αναδεικνύονται, εξάλλου, στο ίδιο μέρος του βιβλίου, η ρωμαϊκή συμβολή στην ανάπτυξη της Ρητορικής με τον Κικέρωνα και τον Κοϊντιλιανό, η μετέπειτα εξέλιξή της στο Βυζάντιο και τον δυτικό κόσμο έως τον 19^ο αιώνα, καθώς και πρόσκαιρος μαρασμός και η δυναμική επανεμφάνιση της Ρητορικής στον 20^ο αιώνα. Με λόγο ζωντανό, διαυγή, απλό και με

επιστημονική αρτιότητα ο συγγραφέας τεκμηριώνει πλήρως τις απόψεις του.

Στο δεύτερο μέρος του βιβλίου αναδεικνύονται οι πρακτικές μέθοδοι και οι τεχνικές για το «κτίσιμο», όπως λέει ο συγγραφέας, μιας πειστικής επιχειρηματολογίας για την αξία και την χρησιμότητα της Ρητορικής.

Όπως ο Δρ. του Πανεπιστημίου του Λονδίνου Χρήστος Κρεμμύδας παρατηρεί στο επίμετρο, το δεύτερο μέρος του βιβλίου είναι ένα ευσύνοπτο εγχειρίδιο (*vade mecum*) για την αποτελεσματική αντιμετώπιση διαφόρων σεναρίων επικοινωνίας. Μέσα από «Απαντήσεις σε 20 κρίσιμα ερωτήματα» εξοπλίζει με ρητορικά εφόδια όποιον θελήσει να ελκύσει και να πείσει ένα ακροατήριο.

Αξίζει, επομένως, να αναφερθούν ενδεικτικά ορισμένα από τα ερωτήματα, που με επιστημονικό, μεθοδικό, αλλά και απλό, πρακτικό τρόπο θίγουν ουσιαστικά θέματα και δίνουν απαντήσεις για την πρακτική της Ρητορικής, για την σωστή, δηλαδή, χρήση λόγου δομημένου, πειστικού, ζωντανού και επικοινωνιακού.

- Τί είδους είναι το κοινό στο οποίο θα απευθυνθώ, ώστε να προσαρμόσω ανάλογα τον λόγο μου, γραπτό ή προφορικό;
- Πώς θα επιλέξω το θέμα μου και τον τίτλο του, για να είναι ελκυστικά;
- Ποιες είναι οι βασικές αξίες που θα χρησιμοποιήσω για να πείσω το ακροατήριό μου;
- Πώς διαφοροποιείται η δομή και η διάρθρωση ενός λόγου ανάλογα με το εάν αυτός είναι επιδεικτικός, συμβουλευτικός ή δικανικός;
- Πώς διαμορφώνω έναν επίλογο;
- Πώς μπορούμε να προσδώσουμε στον λόγο μας ζωντάνια με τη φωνή, το βλέμμα και τις κινήσεις του σώματός μας;

Όπως αποδεικνύει ο Κουράκης ο τρόπος επικοινωνίας είναι επίκτητη αρετή. Η απλή και κατανοητή ανάπτυξη 20 πρακτικών υποερωτημάτων βοηθά τον αναγνώστη να γνωρίσει τί να προσέχει κατά την ανάπτυξη του προφορικού ή γραπτού λόγου, παρατηρεί στον πρόλογό του ο Κοσμήτορας Νομικής του Πανεπιστημίου της Λευκωσίας Αχιλλεύς Αιμιλιανίδης. Πράγματι, το βιβλίο του Ν. Κουράκη αναδεικνύει την Ρητορική ως εργαλείο επιτυχίας ενός επιστήμονα, καλλιτέχνη, δημοσιογράφου, επαγγελματία και γενικότερα ενός ομιλητή. Και αν σκεφθούμε την άκομψη χρήση του λόγου, που αντιμετωπίζουμε καθημερινά από τα κανάλια, και όχι μόνον, θα αντιληφθούμε την αξία και την χρησιμότητα του πονήματος αυτού. Στο τέλος του βιβλίου παρατίθενται ευρετήριο ρητορικών περικοπών και ευρετήριο όρων.

Συμπερασματικά, το βιβλίο αυτό είναι ουσιαστικά ένας αρμονικός συνδυασμός δύο πονημάτων, (ΙΣΤΟΡΙΚΉ ΠΟΡΕΪΑ ΤΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ – ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΤΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ) που θα μπορούσε να αποτελέσει ένα εξαιρετικό βασικό εργαλείο εκπαίδευσης των νέων. Το αποκαλυπτικό αυτό εγχειρίδιο Ρητορικής με το διαβαθμισμένο υλικό του κεντρίζει το ενδιαφέρον του αναγνώστη, ο οποίος μπορεί να αποκτήσει μια ολοκληρωμένη γνώση περί Ρητορικής τόσο σε θεωρητικό επίπεδο, όσο και σε πρακτικό, για την εκφορά δηλαδή ενός πειστικού λόγου με στόχο την επιτυχή επικοινωνία του με τους άλλους.

Οδός Πανός®

εργοτάξιο εξαιρετικών αισθημάτων
έτος 41ο, τχ. 194, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2022, 10,00 €

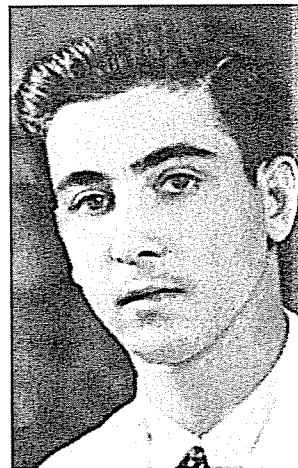
Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Κώστας Ταχτοής Άγνωστες σελίδες

Αρχείο Θανάσης Θ. Νιάρχος

- 3 Θανάσης Θ. Νιάρχος: Κώστας Ταχτοής
Από το «Φοβερό βήμα»
24 Κώστας Ταχτοής: Η κατάργηση της διδασκαλίας των
αρχαίων Ελληνικών: Ένα έγκλημα

- 28 Βέρα Κονιδάρη: Ποια ήταν η «Ξανθούλα» του
Διονυσίου Σολωμού; Μια άγνωστη ιστορία
36 Βασίλης Κοντόπουλος: Εδώ Βερολίνο
40 Σουζάνα Χειλαρη: Stevie Smith, «Ποτέ κουρασμένη
για τις λέξεις»
42 Βασίλης Ζηλάκος: Κινήματα χειραφέτησης
44 Αγγελική Πετροπούλου: W. H. Auden: *Η ελεγεία για
την αγαπημένη του ψυφίνα*

Στο εξώφυλλο ο Κώστας Ταχτοής

ISSN 1105-123X

ΟΔΟΣ ΠΑΝΟΣ / Εργοτάξιο Εξαιρετικών Αισθημάτων.
Έτος ίδρύσεως, Ιανουάριος 1981
• Ιδιοκτήτης / Εκδότης: Χριστίνα Χρονά
• Διευθυντής: Γιώργος Χρονάς / Επιμέλεια: Γ. Π. Χρονάς
• Αλληλογραφία / Συνδρομές: Διδότου 39, 106 80 Αθήνα
Συνδρομή 4 τεύχη: 40€. Δημόσιοι Οργανισμοί-
Βιβλιοθήκες-Ν.Π.Δ.Δ.-Α.Ε. 50€. Εξωτερικό 60€
• Αρ. Τραπ. Λογ. Eurobank:
GR 9302601800000970200668707 Χριστίνα Χρονά
• Ζωγραφική: Δημήτρης Λαλιέτας (1964-2011),
Σέριφ Σαλαμί

• Περιοδικό & Εκδόσεις Οδός Πανός και
Εκδόσεις ΣΠΑΡΕΤΑ: Διδότου 39, 106 80 Αθήνα
Τηλ.-Fax: 210 3616782
• e-mail: chronas@otenet.gr / www.odospanos-cigaret.gr
• Διανομή στην Αττική και στο αεροδρόμιο Αθηνών από
το Πρακτορείο Άργος Α.Ε.
Τηλ. 210 6690466, 210 6090689
• Φωτοστοιχειοθεσία: Οδός Πανός
• Τυπογραφείο: GRAFIMA Α.Ε.